

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím, z. s.

2020

ÚVODNÍ SLOVO

Z nenápadného koronaviru, který se na přelomu roku rozšířil do světa, se stalo během několika měsíců politické, mediální, zdravotní i konspirační téma číslo jedna. Koronavirem se nakazilo přes 75 milionů lidí. Jednotlivé státy včetně Česka během roku průběžně vyhlašovaly a rozvolňovaly restriktivní opatření.

Přišel zákaz realizace našich programů, řešíme krizové řízení, omezení vzájemných kontaktů, reagujeme na neustálé a nenadálé změny. Sedáváme před kamerami, vedeme schůzky po telefonu či na počítači. Všechna rozhodnutí směřují k udržení chodu organizace, dokončení započatých projektů, zajištění péče o zvířata i v případě karantén a onemocnění. Přecházíme na nový účetní program Pohoda. Věnujeme se přípravě a tvorbě strategického plánu. Připravujeme on-line programy a semináře, kreativně přistupujeme k tvorbě krátkých videí z farmy.

Jsou nastaveny úsporné finanční režimy. Využíváme programy na podporu zaměstnanosti Antivirus. Důležité je se připravit na rok 2021, kde očekáváme pokračování opatření a nouzového stavu.

Ze svého pohledu hodnotím rok 2020 jako velmi náročný a vyčerpávající, předimenzovaný, s velkým nárůstem administrace. Byl finančně ztrátový, i když méně, než jsme zprvu odhadovali.

Děkuji SRAZovému týmu za práci v tomto náročném období, protože bylo zvládnuto mnoho úkolů vyplývajících z našich projektových závazků, z běžných úkolů každodennosti, které s sebou nese péče o stádo huculů, farmu i chod organizace. Proběhla řada zdařilých programů a praxí, zajímavých seminářů i v online podobě, osvětovou činnost jsme obohatili o řadu krátkých filmů z vlastní produkce s tématikou zvířat.

Děkuji za podporu naší členské základně a správní radě. Vážím si vzájemné kolegiality. Velkou pomocí pro nás bylo sdílení zkušeností se členy ze SSEV Pavučina, České hiporehabilitační společnosti a zapsaného spolku Toulcův dvůr.

Marie Dvořáčková, předsedkyně z. s.

MALÝ VÝLET DO HISTORIE...

V roce 1995 vzniká myšlenka založení neziskové organizace s názvem SRAZ - **S**polečně za **R**adostí **A** **Z**dravím. Ze skupiny tří dlouholetých přátel „utužených" v sedlech huculských koní se stávají zakladatelé sdružení: Ing. Arch. Milan Brzák, Monika Míčková a Ing. Marie Dvořáčková.
Je zpracována koncepce projektu, jehož cílem je vybudování a využití centra jezdectví a hiporehabilitace v propojení s programovou nabídkou, kterou tvoří zooterapie, výchova a vzdělávání s tématikou zvířat, volnočasové aktivity a integrace.

Součástí plánovaného projektu je vytvoření zookoutku a výukové farmy s původními českými plemeny. Bezbariérové centrum má zahrnovat stáje a zázemí pro koně a další zvířata, klubovnu, výběhy, jízdárnu. V témže roce vzniká jeho projektová studie.

Připravujeme návrh loga, které nás doprovází už pětadvacet let. O dva roky později se seznamuji s paní Mgr. Emilkou Strejčkovou a Toulcovým dvorem. Jsem okouzlena místem a lidmi, které zde potkávám. Domlouváme se na vzájemné spolupráci a ještě nikdo netušíme, že je to osudové setkání.

V roce 2020 odešla do „důchodu" dlouholetá členka týmu ponička Magda. Další etapu svého bytí prožije na rodinné farmě ve Volenicích.

KDO JSME

„Přejeme si propojovat svět lidí, zvířat a přírody do harmonického celku."

Sdružení SRAZ vzniklo v roce 1996 a od roku 1999 působí ve Středisku ekologické výchovy Toulcův dvůr.
V lednu 2000 se stává členem Zájmového sdružení Toulcův dvůr a aktivně se podílí s ostatními členskými organizacemi na správě areálu a zajištění bohaté celoroční nabídky programů.
V témže roce vstupuje do Asociace chovu huculských koní a České hiporehabilitační společnosti. O dva roky později se zapojuje do České jezdecké federace.

Aktivně spolupracujeme více než 15 let s Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Významná je podpora spolupracujících odborníků, kteří se profesionálně věnují našim tématům - etologii, welfare, přirozené komunikaci s koňmi a lektorským dovednostem.

Od roku 2003 jsme dlouhodobě zapojení v Národním programu uchování genových zdrojů ČR, který koordinuje VÚŽV, v.v.i., Uhříněves. V rámci tohoto projektu jsme se věnovali vzdělávání a osvětě s tématikou původních českých plemen (odpolední akce, Mezinárodní den zvířat, exkurze, pořady pro TV, odborné články aj.). Za období spolupráce jsme vydali omalovánky, pohlednice, kalendář a pexeso s touto tématikou z fotografií pořízených na naší farmě.

Od roku 2003 jsme členy Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, z. s. Umožňuje nám to sdílet zkušenosti a spolupracovat s řadou organizací, společně pracovat nad koncepcí EVVO aj.

Sdružení SRAZ je od roku 2015 držitelem osvědčení „Certifikovaný poskytovatel environmentální výchovy", kterému předcházel náročný audit. Úspěšné obnovení certifikátu proběhlo v roce 2018. Místopředsedkyně Sdružení SRAZ je zapojena do sítě auditorů středisek EVVO.

V roce 2017 jsme získali statut „Doporučené středisko hiporehabilitace" ČHS. V roce 2018 jsme splnili požadavky pro získání statutu „Středisko praktické výchovy pro studenty" v oblasti hiporehabilitace a přípravy koní. Předsedkyně Sdružení SRAZ je součástí týmu komisařů pro specializační zkoušky hiporehabilitačních koní v rámci ČR.

Hlavním tématem našich programů a projektů je využití aktivit a kontaktu se zvířaty nejen k terapeutickému působení, rozvoji osobnosti, podpoře zdraví, obohacení života a integraci, ale především k rozvíjení pozitivního vztahu mezi člověkem a zvířetem.

Vize

Jsme organizace inspirující svou činností k zodpovědnému přístupu k lidem, zvířatům, přírodě a sobě samému.

Poslání

Vytváříme prostor pro vzájemné setkávání. Připravujeme zážitkové, výchovně-vzdělávací a terapeutické programy se zvířaty v souladu s welfare. Vedeme k zodpovědnému jednání k lidem a k přírodě.

Hodnoty

Welfare - životní pohoda zvířat, zážitková pedagogika, vysoká kvalita služeb, tým.

Pro naši organizaci je důležitý stálý pracovní tým, který tvoří vzdělaní, odborně zdatní a výjimeční lidé. Naším cílem, který se nám daří naplňovat, je dlouhodobá spolupráce s jeho členy a celoživotní vzdělávání.
Všichni společně se podílíme na vytvoření komplexních a kvalitně vedených služeb. Spolupracujeme s řadou dalších odborníků. Všechny programy připravujeme s velkým důrazem na odbornost, lektorské dovednosti a kvalitu.
Těší nás opakovaný zájem o naše služby, programy i aktivity, přicházejí k nám zpětné pozitivní vazby na lektory, obsah programů, zázemí aj.

Používáme interaktivní formy a metody práce. Preferujeme kontakt s přírodou a výchovu prožitkem, reagujeme na aktuální témata. Prostřednictvím praktické ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty usilujeme o prohloubení odpovědného jednání vůči přírodě a zemi i mezi lidmi.
V roce 2020 měl SRAZ 22 stálých zaměstnanců. Z toho 6 na mateřské dovolené.

Před dvaceti lety jsme založili Klub SRAZ, který se postupně rozrostl v **širokou členskou základnu čítající 379 osob** zapojených do našich aktivit. Pro naše členy připravujeme každoročně širokou nabídku zájmových kroužků a prázdninových programů. Je určena dětem i dospělým, daří se nám zapojovat i celé rodiny.

Čemu se věnujeme

- provoz výukové a terapeutické farmy
- ekologické výukové programy
- vzdělávání pro studenty – praxe, stáže a semináře
- semináře a webináře pro odbornou veřejnost
- chovatelské a přírodovědné kroužky
- příměstské tábory - školy malých farmářů
- osvětové akce pro širokou veřejnost
- hiporehabilitace
- jezdecká škola
- aktivity pro osoby se zdravotním postižením
- prázdninové programy a pobyty
- letní dětské tábory

NOEMOVA ARCHA
VÝUKOVÁ A SOCIO-TERAPEUTICKÁ FARMA

V roce 2001 jsme vytvořili ojedinělou výukovou a socioterapeutickou farmu s expozicí původních českých plemen hospodářských zvířat, která je vedena v duchu welfare. Celoročně zajišťujeme její provoz.

Farma slouží k realizaci ekologických výukových programů pro děti od MŠ až po středoškoláky. Je místem pro pracovní uplatnění osob se zdravotním postižením. Na farmě probíhají terapeutické programy. Je využívána v rámci seminářů pro odbornou i širokou veřejnost, praxí studentů VŠ i programů volnočasových aktivit. Do celoroční péče o zvířata se zapojují děti v rámci zájmových kroužků a příměstských táborů. V průběhu školního roku realizujeme odpolední akce pro veřejnost s tematikou chovu hospodářských zvířat.

V roce 2020 jsme pokračovali ve vzdělávání a osvětě o vzniku a významu českých plemen.
Protože situace omezovala návštěvy široké veřejnosti na farmě, začali jsme natáčet osvětová videa, která jsme postupně uveřejňovali na on-line kanálech. Připravili a uveřejnili jsme celkem 5 videí s tematikou původních českých plemen.

Původní česká plemena jsou cennou genovou rezervou pro zachování agrobiodiverzity - plemenné pestrosti hospodářských zvířat. **Každoročně úspěšně odchováme řadu mláďat, která jsou zařazována do dalšího chovu.** V tomto roce jsme úspěšně odchovali berana, který byl po předvedení na aukci zařazen do plemenitby. Bohužel v roce poznamenaném pandemií se nepořádaly výstavy drobných hospodářských zvířat. Přesto jsme dokázali přivézt z aukce nového kozla Ferdu, aby přinesl do našeho stáda „nepříbuznou krev". Náš vousatý Kašpar šel do nového stáda na Litoměřicku.

Všechna zvířata z farmy chováme s maximálním ohledem na kvalitu jejich života. Zajišťujeme jim dostatek prostoru, komfortu, pobyt ve skupině (stádě, hejnu), dostatek vhodné potravy, pohybu, odborné péče. Přispět na péči o zvířata mohou i návštěvníci, například formou adopce.
Farma je místem, kde potkáte všechny věkové kategorie návštěvníků. Především období jara s sebou přináší radost z nových přírůstků a pozorování života zvířecích rodin, které se těší velké oblibě dětí i dospělých.

Odhadovaná návštěvnost Toulcova dvora byla v roce 2020 okolo 90.000 osob, z toho 80 % si prohlédlo farmu.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA A OSVĚTA

EKOLOGICKÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY

Do roku 2020 jsme vstupovali s nabídkou 18 typů výukových programů pro školy a školky, zaměřených především na téma soužití s domácími zvířaty. Za důležité považujeme, že děti na nich mohou zažít přímý kontakt se zvířaty a autentické prostředí výukové farmy.

Od září přibyl nový autorský program Setkání u lesa, týkající se ochrany volně žijících zvířat.
Nové zkušenosti získali lektoři díky stáži v brněnské organizaci Lipka.

Neustále pracujeme na vysoké kvalitě našich programů a patříme mezi „Certifikované poskytovatele environmentální výchovy".
Také tato sekce byla postižena pandemickou situací, i tak se nám ale podařilo **realizovat 90 programů, které absolvovalo 1636 účastníků. Celkem bylo odučeno 3617 účastníko/hodin.**

CHOVATELSKÉ KROUŽKY

Důležitým prvkem našich aktivit je pravidelná každotýdenní činnost čtyř chovatelských kroužků. Jejich členové, převážně školní děti, se učí samostatně pečovat o zvířata a poznávat více do hloubky práci zodpovědného chovatele. Některé z nich s námi stráví i mnoho let a stávají se nakonec lektorskými pomocníky. Pro děti z kroužků pořádáme i další speciální akce, letos to byl velmi povedený Ovčí den s profesionální střihačkou vlny. Činnost kroužků byla bohužel silně zasažena covidovou situací a mnoho schůzek neproběhlo. V té době jsme pro děti vytvářeli pestré vzdělávací materiály v podobě videí, křížovek, kvízů atd., které jsme rozesílali každý týden e-mailem.
Letos proběhla evaluace dopadu chovatelských kroužků na znalosti a postoje účastníků a její závěry ukazují, že naše práce má smysl.
Chovatelských kroužků se v roce 2020 účastnilo celkem 70 dětí.

ZOOKOUTEK

Zookoutek s domácími mazlíčky slouží k osvětové činnosti. Navštěvují ho děti ze školních kolektivů zapojených do výukových programů i členové chovatelských kroužků. Zodpovědný přístup při pořízení zvířete a vhodná každodenní péče je stále aktuální téma, které zde můžeme zprostředkovat. Děti i dospělí se tu můžou setkat jak s drobnými pakobylkami, tak například s oblíbenými zakrslými králíky. Tento rok obohatily náš zookoutek nové druhy, a to dva potkani a želvy stepní, kterých jsme se ujali.

ŠKOLY MALÝCH FARMÁŘŮ

Příměstské tábory s farmářským zaměřením jsou pro mnoho dětí nejoblíbenější prázdninovou akcí. Mají zde možnost vyzkoušet si jednoduché chovatelské činnosti, jako je vodění koz do výběhu nebo krmení králíků, a prohlubovat zážitkem znalosti a dovednosti pro ohleduplné zacházení se zvířaty. Program doplňují týmové hry a tvořivé aktivity. Těší nás velký počet účastníků, kteří se k nám každoročně vracejí, nejstarší z nich v roli táborových praktikantů, kteří jsou pro lektory velkou oporou.

V roce 2020 proběhlo 8 pětidenních příměstských táborů a jeden jednodenní. Celkem je absolvovalo 210 účastníků.

STUDENTSKÉ STÁŽE, PRAXE, SEMINÁŘE

Naše spolupráce s oborovými středními a vysokými školami pokračovala i v roce 2020.
Studenti k nám docházeli na výuku, naši lektoři chodili přednášet do škol. V tomto roce jsme se museli rychle přizpůsobit stávající epidemické situaci a vyzkoušeli jsme si on-line výuku. Navázali jsme na naše předchozí zkušenosti s on-line webináři pro pedagogy, tak to nebylo tak obtížné. Přesto připravit tříhodinovou on--line přednášku zajímavou a interaktivní formou byla výzva.

Na seminářích a přednáškách, kterých se v tomto roce podařilo uskutečnit celkem 5 přímo a 1 distančně on-line, se vzdělávalo 217 studentů.
Studenti oborových škol k nám od roku 2006 přicházejí na učební a odborné praxe. Jejich náplní jsou kromě péče o zvířata rovněž náslechy výukových programů, přímá práce s klienty na farmě, náslechy hiporehabilitačních lekcí a další aktivity.

Studenti u nás oceňují výborný přístup ke zvířatům i lidem, možnost vyzkoušet si „něco nového“, pestrost plemen i činností na farmě, pozitivní a veselé naladění pracovního týmu.
Sdružení SRAZ je významným poskytovatelem odborných a učebních praxí, které v roce 2020 absolvovalo 68 studentů.

Se školami a jejich studenty spolupracujeme jako konzultanti rovněž při zpracovávání odborných prací studentů. V tomto roce jsme spolupracovali se **4 studenty,** kteří zpracovávali témata související s hiporehabilitací.

SEMINÁŘE PRO ODBORNOU VEŘEJNOST

V rámci nabídky odborných seminářů jsme se zaměřili na veterinární témata a oblast „přirozené komunikaci s koněm“.

Dlouhodobě spolupracujeme s Václavem Bořánkem. Věnovali jsme se principům horsemanshipu v každodenní chovatelské praxi, v přípravě koně ve volnosti i pod sedlem. Prošli jsme společně témata - rytmus, pauza, pocit důvěry, reakce na otěž, reakce na holeň aj. Výklad střídaly odpovědi na dotazy účastníků a praktické ukázky.

MVDr. Švehlová nás na semináři „Zdravá kopyta“ seznámila se stavbou a funkcí koňských kopyt, vysvětlila,

co to je zdravé, funkční a deformované kopyto, jak tyto stavy poznat. Vzhledem ke covidové situaci se další seminář „Aby byl můj kůň fit“ uskutečnil online. Nelze se prohánět s větrem o závod na koni, který sotva popadá dech. S touto myšlenkou bychom měli přistupovat k ježdění. Účastníci se seznámili se základními principy budování fyzické kondice, se stavbou tréninkové jednotky aj.

Velmi zajímavé a přínosné pro nás byly semináře Dornovy metody, kterých jsme se zúčastnili společně s našimi koňmi. Cílem bylo nejen získat praktické dovednosti podložené znalostmi, ale zaměřit se následně na využití poznatků v každodenní provozní praxi.

Zrealizovali jsme celkem 4 odborné semináře a jeden on-line seminář pro 115 účastníků.

OSVĚTOVÉ AKCE PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST

Hlavní cílovou skupinu tvoří rodiny s dětmi, které vzděláváme v oblasti péče o domácí mazlíčky a zodpovědného spotřebitelského chování. Účastníci oceňují nejen zajímavé informace, ale i to, že se dostanou přímo ke zvířatům a mohou nahlédnout do „zákulisí“ farmy.

Letošní akce byly kvůli preventivním opatřením daleko více komorní než jindy, ale odměnou za to byl individuálnější přístup a mile neformální atmosféra, která vždy nadchla účastníky i lektory.

Proběhlo 11 akcí, které navštívilo 360 účastníků.

DEN ZVÍŘAT A VÝTVARNÁ SOUTĚŽ

Den zvířat je akce s dlouhou tradicí. Ročník 2020 provázelo téma „Zvířecí smysly a nesmysly“. Na sedmi stanovištích byly připraveny vzdělávací aktivity o vnímání okolního světa živočichy. Dopoledne si vše mohly vyzkoušet školní děti, odpoledne bylo určené pro širokou veřejnost. Z doprovodného programu zaujala ukázka výcviku záchranářských psů a ti nejmenší si užili zvířátkové loutkové divadlo. **Den zvířat letos navštívilo 156 účastníků.**

Součástí akce bylo i vyhlášení výtvarné soutěže „Žijeme spolu – pomáháme zvířatům“ a **proběhla výstava za 147 zaslaných dětských prací.**

Zpětné vazby učitelek na Den zvířat:

Výborné – názorné fotky, praktické úkoly, zkoumání a přiblížení toho, s čím se běžně setkáváme a často si věci neuvědomujeme. Díky.

Program splnil očekávání na 100 %. Odbornost, atraktivnost, aktuální využití, vciťování do potřeb zvířat.

KOOPERACE ČLOVĚK A KŮŇ
PROGRAMY S HUCULSKÝMI KOŇMI

JEZDECKÁ ŠKOLA

Naše jezdecká škola má dlouholetou tradici. Vychází v současné době ze zásad ježdění centered riding (výukových metod Sally Swift) a z principů tzv. horsemanshipu. Zařazuje do výuky poznatky z etologie koní.

Přejeme si zacházet s koňmi v harmonii vzájemné důvěry a respektu, a naplňovat jejich přirozené životní potřeby.

Učíme podle vlastní metodiky „Komunikačně-jezdeckého programu s koňmi". Pracujeme s individuálním přístupem v malých skupinách. Při výuce je pro nás důležitá životní pohoda člověka i koně, práce s tělem a myslí, vzájemný rozvoj důvěry a respektu, ohleduplnost a radost.

Máme 8 huculských koní, nově přibyli do stáda 2 valáši Šemík a René. K dispozici máme moderní jízdárnu i přírodní terén blízkého okolí a Hostivařského lesoparku.

V roce 2020 jsme vedli 11 pravidelných kroužků pro 83 jezdců z kategorie děti a mládež, 6 kroužků pro 25 dospělých účastníků.

PRÁZDNINOVÉ PROGRAMY „VÁPENSKÉ LÉTO"

Náš první letní dětský tábor, který otevřel tradici prázdninových programů s huculskými koňmi na Vápně,

se uskutečnil v roce 2000. Místní kraj je jako stvořený pro vyjížďky na koních a získávání jezdeckých zkušeností s rozmanitým terénem.
Postupně se program rozvinul do dnešní podoby. Připravili jsme pobyt pro rodiče a děti, dva dětské tábory a putování Rájem.
Putování z Toulcova dvora na Vápno zahájilo sezónu. Při pětidenním vandru na koních se denně ujelo 25 –33 kilometrů. Počasí nás ze začátku zkoušelo přívalovými dešti, ale nakonec se umoudřilo. Skvělá parta lidí a pohodoví koně, kteří vše zvládli na jedničku.
Obsah dalších akcí tvořila jezdecká turistika, péče o koně, výuka „koňovědy – jezdecké teorie a chovatelské praxe", hry a sportování v přírodě, ekologická výchova aj. Letošní celotáborová hra byla zaměřena na starodávný Egypt. Bydlení v podsadových stanech se občas střídalo se spaním pod „širákem". Byla zajištěna výborná domácí kuchyně.

Během putování Rájem účastníci navštívili čtyři zajímavá stanoviště - Stohánek, Prameny Ploučnice, Buškovu jeskyni a Vycmanovský vrch.
Akce byly hodnoceny účastníky jako velmi vydařené, a to i přes značně ztížené podmínky dané covidovou situací.

„Vápenské léto" se těšilo velké oblibě malých i velkých účastníků. Letošní ročník byl „kulatý" dvacátý, a současně poslední na místní základně. V příštím roce se sejdeme na novém tábořišti při akcích pro menší počet účastníků.

Do 8 prázdninových akcí s huculskými koňmi se zapojili 104 účastníci.

TERAPEUTICKÉ PROGRAMY
HIPOREHABILITACE

Sdružení SRAZ je aktivním střediskem České hiporehabilitační společnosti, z. s. (ČHS), která má 30letou tradici. Jsme držiteli statutů „Středisko doporučené hiporehabilitace ČHS a „Středisko praktické výuky". Řadíme se tím mezi 12 takto oceněných středisek v ČR.

Rok 2020 byl specifický zapojením naší terapeutky do mezinárodního projektu Erasmus+, který probíhal pod koordinací ČHS. Jeho cílem bylo vytváření, testování a zavádění inovativních metod v hiporehabilitaci. Naše terapeutka byla členkou týmu, který školil turecký tým z univerzity Nevsehir Haci Bektas Veli a bulharský tým z Bulgarian Equine Therapy Association.

Ve Sdružení SRAZ se věnujeme programům terapií s koňmi již od roku 1999.
Zaměřujeme se primárně na oblast „hipoterapie ve fyzioterapii a ergoterapii (HTFE)", okrajově i na oblast „hiporehabilitace v pedagogické a sociální praxi (HPSP)".
Vytvořili jsme potřebné zázemí a vybavení pro realizaci lekcí, máme profesionální, stabilní tým odborníků i koní. Většina našich koní má složenou specializační zkoušku pro hiporehabilitačního koně.

Zaměřujeme se stále více na oblast rané péče, což jsou děti od miminek do věku 7 let. U nich je efekt prováděné hipoterapie (HTFE) nejvyšší. Abychom se mohli věnovat této náročné a specifické klientele, doplnila si naše terapeutka v předchozích letech specializaci i pro tuto oblast.

Klienti k nám docházejí dlouhodobě, někteří i řadu let po sobě. Dále realizujeme intenzivní tříměsíční bloky rané péče, jejichž cílem je aktivizovat klienta (nejčastěji miminko) pro jeho další fyzický rozvoj. Díky intenzitě či dlouhodobosti lekcí se dostáváme i k takovým výsledkům, kdy klient, který při zahájení hipoterapie nechodil, odchází poté „po svých".

V letních měsících pořádáme na Toulcově dvoře intenzivní hiporehabilitační týden, kdy každý klient absolvuje v průběhu 5 dní 10 lekcí hipoterapie. Díky intenzitě lekcí jsou na klientech viditelné velké pokroky.

Naši činnost pravidelně prezentujeme v rámci ČHS na členských schůzích, konferencích apod. Naše specialistka pro hiporehabilitaci je odbornou lektorkou kurzů HTFE pod ČHS. Předsedkyně sdružení je zkušební komisařkou pro specializační zkoušky koní pro hiporehabilitaci. Pořádáme odborné semináře a kurzy s danou tématikou, a to i s mezinárodní účastí. Docházejí k nám studenti na praxe a stáže, jsme konzultanty a oponenty jejich bakalářských a diplomových prací.

V roce 2020 jsme vzdor covidovému období, kdy jsme museli naše provozy uzavřít, zajistili celkem 1751 lekcí. Docházelo k nám 83 klientů, z toho 71 dětí.

A bonbónek na konec.
V roce 2020 vyhlásila ČHS první ročník soutěže o hiporehabilitačního koně ČR - a vyhrála ho naše třiadvacetiletá klisna Sára!

PUBLIC RELATIONS
VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

Protože rok 2020 příliš nepřál osobním setkání, více jsme se věnovali psaní článků, komunikaci s novináři a natáčení videí. Výstupy jsme pak publikovali v tisku, na sociálních sítích i v televizních vysíláních.

Celkem vyšlo 11 čísel SRAZového Zpravodaje s pozvánkami, osvětovými články i hodnocením. Vydali jsme také dvoje Zvířátkové noviny.

Zvířata z farmy pro sebe měla celou dvoustránku v deníku Blesk, kde jsme představili jednotlivá chovaná plemena.
Věnovali jsme se propagaci hiporehabilitace a kromě článků, např. v časopise Zdraví, u nás opakovaně natáčela Česká televize. Možná i to přispělo huculce Sáře k získání ocenění „Hiporehabilitační kůň roku 2020".

Věnovali jsme se i odborným textům. Autorsky jsme se podíleli na skriptech ČZU v Praze pro obor Zoorehabilitace, na téma využití zvířat ve výuce jsme publikovali 4 články. Účastnili jsme se výzkumu v oblasti EVVO, jeho metodik i problémů.

Rok 2020 se pro nás stal rokem technologických posunů. Kromě toho, že jsme se naučili využívat on-line výuku a debaty, významně jsme se posunuli v mediální interaktivní tvorbě. Naučili jsme se natáčet i stříhat videa, která jsme následně využívali pro vzdělávání v rámci kroužků. Videí jsme připravili a publikovali celkem 11. Některá z nich najdou další využití při výuce v rámci EVP.

K většině videí vznikly rovněž interaktivní kvízy.

UBYTOVÁNÍ NA STATKU V TOULCOVĚ DVOŘE

V roce 2002 jsme se ujali rozjezdu a správy ubytovny v Toulcově dvoře. Prostorám a koordinaci věnujeme každodenní péči, průběžně zkvalitňujeme služby a zvelebujeme prostory. Příjemné prostředí a vstřícnost pracovníků přispívají k spokojenosti ubytovaných, kteří se k nám opakovaně a rádi vracejí.

V roce 2020 dosáhl počet ubytovaných vzhledem k omezením pouze 919 osob a 2.689 noclehů. Pro srovnání v loňském roce to bylo 2.165 osob a počet noclehů činil 6.125.

FUNDRAISING ZÍSKÁVÁNÍ ZDROJŮ

Naše organizace má již 6. rokem založenu sbírku za účelem získávání finančních prostředků na rozvoj a zajištění zooterapie, zejména hiporehabilitace a provozu výukové a terapeutické farmy.

Finanční prostředky do sbírky získáváme pořádáním benefičních akcí a prodejem vstupenek, z příspěvků z kasiček v areálu, od příznivců a členů Sdružení SRAZ. Dalším přínosem do veřejné sbírky jsou příspěvky, které získáme od adoptivních rodičů zvířat.

V roce 2020 činil čistý výtěžek sbírky 210.408 Kč. Byl využit například na úhradu veterinární péče, kování koní, nakoupení chovatelských potřeb a krmiva.

V roce 2020 jsme úspěšně realizovali 17 grantů, z toho jsme 13 dokončili, naplnili jejich výstupy a vypracovali závěrečné zprávy, 4 nové granty MHMP jsme započali. Pokračujeme dále v projektu MŠMT Šablony. Zrealizovali jsme 2 zakázky.

GRANTY A ZAKÁZKY 2020

GRANTY 2020		Kč
HMP odbor ochrany prostředí	Kooperace člověk a kůň - lekce hiporehabilitace na Toulcově dvoře pro děti a mládež se zdravotním postižením	**350.000**
HMP odbor ochrany prostředí	Environmentální výukové programy na farmě a v zookoutku Toulcova dvora	**400.000**
HMP odbor ochrany prostředí	Osvěta a vzdělávání v oblasti ochrany zvířat a welfare zvířat na Toulcově dvoře	**200.000**
HMP odbor ochrany prostředí	Enviromentální vzdělávání studentů VŠ a VOŠ a dospělých v rámci celoživotního vzdělávání v Toulcově dvoře	**250.000**
HMP odbor zdravotnictví	Intenzivní hiporehabilitační týden na Toulcově dvoře	**59.000**
HMP odbor zdravotnictví	Hiporehabilitační programy pro dospělé klienty s různým typem postižení	**159.000**
HMP odbor sportu a volného času	Podpora využití volného času dětí a mládeže na území hl. m. Prahy (Výtvarná soutěž a Den zvířat na Toulcově dvoře)	**42.800**
Ministerstvo zemědělství	Začleňování osob s postižením v Toulcově dvoře v souladu s principy sociálního zemědělství	**500.000**
Státní fond životního prostředí	Environmentální programy na farmě a v zookoutku	**200.000**
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Celoroční zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež podporujících pobyt v přírodě a zdravý životní styl	**237.000**
Nadace rozvoje občanské společnosti – grantový program PEPCO	Volnočasové vzdělávací aktivity zaměřené na vztah k přírodě pro děti	**44.500**
MČ Praha 15	Kreativní řemeslné dílny na příměstském táboře	**19.200**
ZAKÁZKY 2020		
SSEV Pavučina	Podpora neformálního vzdělávání MŠMT	**264.000**
NPU a VGZpZ při VÚŽV	Výchovné a vzdělávací aktivity v oblasti genových zdrojů pro děti a mládež	**90.000**
Toulcův dvůr, z.s.	Zajištění provozu Střediska ekologické výchovy HMP	**1.250.000**

ROK 2020 V ČÍSLECH

Rok 2020 v číslech	počet akcí ročně	počet účastníků
Environmentální výukové programy pro školy	90	1636
Akce pro veřejnost	11	360
Celostátní výtvarná soutěž	1	147
Výstavy výtvarných prací		450
Semináře studenty VŠ, pedagogy	6	315
Z toho on-line	1	147
Příměstské tábory na Toulcově dvoře	8	210
Studenti SŠ, VŠ, VOŠ na odborné 1 - 3 týdenní praxi	-	72
Počet členů klubu	-	379
Pravidelné kroužky pro děti a mládež	14	151
Lekce hiporehabilitace	1751	83
Odborné semináře	5	115
z toho on-line:	1	26
Pobyty pro rodiny, tábory, akce Vápno	8	104
Koordinace osob se zdravotním postižením	-	3
Pravidelné kroužky pro dospělé	6	25

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ V ROCE 2020

Příjmy celkem za rok 2020 (v tisících Kč)	8632
Tržby z prodeje služeb	3083
Výnosové úroky	28
Jiné ostatní výnosy	371
Přijaté členské příspěvky	2338
Provozní dotace	2813

Výdaje celkem za rok 2020 (v tisících Kč)	8729
Spotřeba materiálu	882
Spotřeba energie	67
Spotřeba ostatních neskladovatelných	79
Opravy a udržování	46
Ostatní služby	2452
Mzdové náklady	4027
Zákonné sociální pojištění	1022
Ostatní daně a poplatky	6
Ostatní pokuty a penále	
Kurzové ztráty	
Jiné ostatní náklady	68
Poskytnuté členské příspěvky	80

Výkaz zisku a ztrát			
Název položky	Činnost hlavní	Činnost hospodářská	Celkem
Náklady			
Spotřebované nákupy a nakupované služby	3060	466	3526
Osobní náklady	4635	414	5049
Daně a poplatky	0	6	6
Ostatní náklady	15	53	68
Poskytnuté příspěvky	80	0	80
Náklady celkem	**7790**	**939**	**8729**
Výnosy			
Provozní dotace	2734	79	2813
Přijaté příspěvky	2338	0	2338
Tržby za vlastní výkony a za zboží	2042	1040	3082
Ostatní výnosy	345	54	399
Výnosy celkem	**7459**	**1173**	**8632**
Výsledek hospodaření před daněním	-331	234	-97
Výsledek hospodaření po zdanění	-331	234	-97

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme adoptivním rodičům zvířat za finanční dary na jejich chov, uvádíme jména těch, kteří přispěli sumou 5.000Kč a více:

rodina Hrdličkova
Bibiana Janáčková
Antonín Dvořák
Nora Brandlová a Elli Mixtaj
Pavla Marešová

Děkujeme organizacím, jednotlivcům i firmám za spolupráci, pomoc a finanční příspěvky:

Botič, o. p. s.
Envira, o. p. s.
MŠ Semínko, o.p.s.
Hanka Mochov, s.r.o.
Komora veterinárních lékařů ČR
BPS - Byznys pro společnost, z. s.
Petra Sládková
Iva Kulhanová
Jaroslav Skoupý
Karel Elbrs
Royal Canin
House services, s. r. o.
Bydlení na doporučení, s. r. o.

Děkujeme za podporu našich projektů:

Hlavní město Praha
VÚŽV Uhříněves, v. v. i.
Nadace Pepco
Ministerstvo zemědělství ČR
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Státní fond životního prostředí

Děkujeme za pomoc a spolupráci organizacím, jejichž jsme členy:

Toulcův dvůr, z. s.
Česká hiporehabilitační společnost, z. s.
Asociace chovatelů huculských koní
Sdružení středisek ekologické výchovy
Pavučina, z. s.

Děkujeme všem našim pracovníkům, členům, účastníkům akcí a návštěvníkům za jejich podporu a přízeň.

Výroční zprávu Sdružení SRAZ – Společně za radostí a zdravím, z. s., schválila správní rada dne 7. května 2021.

ZPĚTNÉ VAZBY

Pozitivní zpětné vazby 2020
(z evaluačního dotazníku pro učitele, odpovědi na otázku Silné stránky lektora/ programu)

Interaktivita, smysluplnost, propojenost, prostor pro diskuzi... Děkujeme, byl to skvělý zážitek!

Laskavý přístup, zápal pro svou práci, komunikace s dětmi, odborná připravenost.

Srozumitelnost, zábavnost, respektující přístup, stavění na vědomostech dětí, důraz na pravidla, střídání aktivit.

Za mě celý program perfektní a lektorka dokáže děti skvěle zaujmout. Super!

Ohlasy:
E-mail od rodiče člena: *Moc Vám oběma děkujeme za skvělou atmosféru na chovatelském kroužku a za vše, co pro děti děláte.*

Komentář dítěte na konci Ovčího dne: *Přál bych si, aby každý den byl takový!*

E-mailové ohlasy na zasílané materiály během covidu:
Moc se těšíme na další videa nebo úkoly a kvízy. Je to fakt super, že to dětem posíláte (i rodiče se rádi podívají, je to mnohem lepší než řešit úkoly do školy .... :-)).

Odpovědi jsou od Terezky, mám vzkázat, že kvíz je super a pokud bude další, tak bude móóóóóóć ráda !!! :-) včetně fotek z TD, je to opravdu skvělý nápad pro děti i dospělé :-).
Video s prasátky je moc hezké a jste hodná, že takhle na děti myslíte a zpestřujete jim tohle zvláštní období.

Určitě prosím se zpravodajstvím pokračujte, pro děti je to hezká vzpruha a připomínka normálního života :-)

Děkujeme za podzimní zprávy, jogurt jsme včera vyrobili a moc nám chutnal, dcera už se chystá na další várku. Srdečně zdravíme na Toulcův dvůr.

Sdružení SRAZ - Společně za radostí a zdravím, z. s.

Kubatova 32/1
102 00 Praha - Hostivař
http://www.toulcuvdvur.cz/sdruzeni-sraz

Sdružení SRAZ - Toulcův dvůr